

LEGYÉL TE IS MADARÁSZ!

Levelező vetélkedő

2. forduló

1-2. osztály

Beküldési határidő: április 27.

1. FELADAT: Nyomozás a természetben

Szeretnétek valódi nyomozók lenni? Itt a lehetőség! A madarak mindenütt otthagyják nyomaikat, s ha nyitott szemmel jártok, könnyen rájuk találtok.

Gyűjtsetek madár-életnyomokat (pl. toll, tojáshéj-darab, lábnyom*, táplálkozás nyoma, stb.**)! Ha apróbb dologról van szó, ragasszátok fel papírra és írjátok alá, szerintetek **mi az**. Ha mozdíthatatlan vagy „használatban levő” nyomot találtatok, fotózzátok le, és azt küldjétek el nyomtatott vagy akár digitális formában (a képek egyértelmű megjelölésével a címben).

(A pontozásnál max. 10 nyomot tudunk figyelembe venni, az ezen felül beküldött életnyomok pontozására a vetélkedő végén, azonos összpontszám esetén a sorrend eldöntése céljából kerülhet sor.)

Figyelmeztetés! Soha ne nyúljatok elpusztult madárhoz (vagy más állati tetemhez), köpethez, ürülékhez gumikesztyű nélkül, mert ezek esetleg fertőzést okozhatnak. Ha ilyen nyomokat találtok, inkább fotózzátok le! A többi életnyom begyűjtése után is feltétlenül mossatok kezet!

***Ötlet:** az állatok lábnyomait un. nyomcsapdával is begyűjthetitek. Ehhez mindössze száraz, szitált homokra van szükségetek, amit a házatok vagy iskolátok háta mögötti járdára vagy más kemény felületre szórjatok ki, ahol nem járnak gyakran emberek. A homokot egy nagyobb, lapos tálcára is tehetitek, s ezzel együtt bárhová elhelyezhetitek, ahol madarak járnak. A felületét vonalzóval simítsátok el és kezdődhet a nyomcsapdázás!

****Mivel az előző fordulóban fészkeket, odúkat már „gyűjtöttetek”, így most más életnyomokat keressetek!**

Elérhető pontszám: 20 pont

2. FELADAT: Ki vagyok?

A. Négy madár szeretne bemutatkozni nektek, de mondat-részleteik összekeveredtek. Az alábbi táblázatban keresgélve, a kódok alapján állítsátok össze bemutatkozó mondataikat és írjátok azokat a madarak neve alá, a pontozott vonalakra!

Jégmadár: **KÉK 2, SÁRGA 5, PIROS 1, ZÖLD 4, PIROS 4**

.....
.....

Meggyvágó: **SÁRGA 3, KÉK 1, ZÖLD 2, SÁRGA 4, KÉK 5**

.....
.....

Lappantyú: **SÁRGA 1, PIROS 3, ZÖLD 5, KÉK 4, ZÖLD 3**

.....
.....

Gyurgyalag: **PIROS 5, SÁRGA 2, KÉK 3, ZÖLD 1, PIROS 2**

.....
.....

	PIROS	KÉK	SÁRGA	ZÖLD
1	a víz	csőrömmel	Ha becsukom	a fullánkjukat
2	letöröm.	Egy méterre	darazsakat	a meggymagot
3	a szememet	is eszem, de	Erős	veszel.
4	eledelemért.	sem	is könnyedén	alá
5	Méheket,	szétroppantom.	is lemerülök	észre

B. Ha a mondatok összeálltak, nézzétek meg jól a fényképeket is! Vajon melyik képet ki küldte? Írjátok a fotók számát a bemutatkozások fölé, a madarak nevei mellett található *négyzetbe!*

1.

2.

3.

4.

Elérhető pontszám: 12 pont

3. FELADAT: Büszke apák és csemetéik

Számos madárfajnál a család tagjai különféleképpen „öltözködnek”. A tojásokat óvó madár anyák (a tojók) és a tapasztalatlan, fiatal madarak tollruhája kevésbé színes, rejtőzködésre alkalmasabb. A legszínesebb tollazata a nászruhás apamadaraknak (a hímeknek) van, ez az „ünnepi ruha” tulajdonosa kicsattanó egészségét, erejét jelzi.

A következő oldal képein található madarak neveit a képek számozásának sorrendjében lentebb olvashatjátok, néhány rakoncátlan betű azonban kipottyant belőlük. Írjátok be a zárójelben található szókevény betűket a megfelelő helyekre, hogy megtudjátok, mi is a madár-apák neve!

Ha eggyel tovább lapoztok, utódaik képeit is megtaláljátok. Nézzétek meg alaposan őket és próbáljátok megállapítani, melyik apához melyik utód tartozik (a csőrök, lábak formájára, vastagságára különösen ügyeljete!). Írjátok betűjeleiket a nevük mellett látható négyzetekbe!

1. T__ _G__LI__ (C, E, E, N)
2. T__V__SSZÚ__Ó G__ _ICS (R, I, Ö)(B, É)
3. __ _U (H, U)
4. P__ _LA__I __ _S (G, A, R)(A, S)
5. K__ _TI R__ZSDAF__RK__ (R, E)(Ú, O, A)
6. F__ _E__E R__ _Ó (K, T, E)(G, I)
7. Z__ _D K__L__Ő (L, Ö)(L, Ü)
8. V__ _ÖSB__GY (E, Ö, R)
9. S__ _ÖL__Ő (T, Ü, V)

Elérhető pontszám: 18 pont

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

A

B

C

D

E

F

G

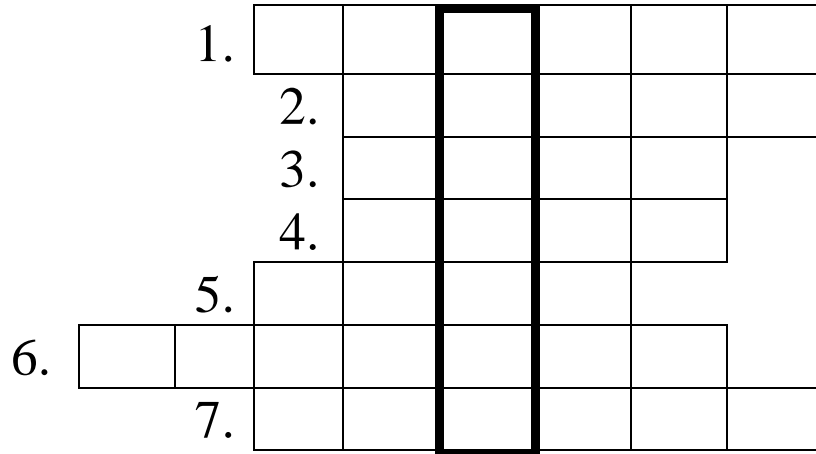
H

I

4. FELADAT: Madár-rejtvény

Az alábbi meghatározások alapján írjátok be a keresztrejtvény soraiba a megfelelő kifejezéseket! A vastag vonallal határolt, függőleges oszlopban hazai madaraink egy részének jellemző őszi tevékenységét olvashatjátok össze.

1. Madármegfigyeléshez használt eszköz, „közelebb hozza”, ami távol van.
2. Meszes falú, ovális „házikó”, ha a fiókák kinövik, saját maguk törik fel.
3. Sok madár ezzel jelzi fajtársai számára területe határait, de a természetjáró ember is gyönyörködhet benne, ha „nyitott füllel” jár.
4. A táplálék megőrlésére szolgáló madárszerv hétköznapi neve. Vannak madarak, akik apróbb kavicsokat nyelnek le és tárolnak itt, hogy az aprítást elősegítsék. (*Ékezet nélkül írjátok be!*)
5. Ez borítja a madarak testét, de paplanod, kabátod béléseként téged is melegíthet.
6. Ez a madár készíti az odúkat, a többi odúlakó tőle örökli a kész üreget.
7. A madárfiókák pihe-puha otthona.

Elérhető pontszám: 8 pont

5. FELADAT: Madaraink tele

Rajzos formában mutassátok be, hogy mit csinál egy általatok választott, hazai madarunk az *őszi-téli időszakban!* A rajzot néhány szóval, max. 1-1 mondattal magyarázzátok is meg, s ezt az írott szöveget (pl. „buborékba” vagy más alakzatba beírva) a rajzba illesszétek be. Rajzotok mérete max. A/3 méretű legyen.

Elérhető pontszám: 20 pont